

306. Bijbelboeken (2)

1. 1 en 2 Koningen (11, 12). Abia was zoon van Jerobeam I. Abiram was de eerstgeborene van Chiël. Achab was koning uit het huis van Omri. Adonia is zoon van David en Chaggit, die zich nog tijdens het leven van David als kroonprins wil laten uitroepen in plaats van Salomo. Zijn opstand wordt echter onderdrukt. Amos is de vader van de profeet Jesaja. Assyrië is een groot en machtig rijk in Mesopotamië, vijand van Israël. De Assyriërs voerden het tienstammenrijk in ballingschap. Astarte is een Syrisch-Fenicische (Foenicische) moeder- en vruchtbaarheidsgodin. 'Zich voor de Baäl buigen' wordt gezegd van christenen die in hun kleding de mode volgen, die om voordeel of eer zich naar de meningen van de onchristelijke wereld schikken. Beëlzebub is de vorst der demonen. De ceders van de Libanon zowel als de hysop worden afgehouden: aanzien noch rijkdom vrijwaren tegen de dood. Een davidsdeken is de jonge bijzit van een oude man. Izebel is de dochter van koning Etbaäl van Tyrus, vrouw van koning Achab. Door dit huwelijk wordt de dienst van de Tyrische Baäl verheven tot staatsreligie in het tienstammenrijk van Israël. Hij zag leeuwen en beren op zijn weg.

2. (Selectie is zeer beperkt.) Naäman is een krijgsoverste van de koning van Syrië, die door de profeet Elisa van zijn melaatsheid wordt genezen. Een kind van Nabot (NKG) is een stijfkop. De originele Nabot weigerde zijn wijngaard aan koning Achab te verkopen. In Bijbeltaal kun je het oor neigen. In Ofir liet Salomo goud halen voor de bouw van de tempel. Ramot was een plaats in Gilead. Een salomonsoordeel is een wijze, spitsvondige uitspraak in een moeilijk geschil. De barmhartige Samaritaan kwam uit Samaria. Zimri is een koning van Israël die slechts zeven dagen regeert. Sanherib was de koning van Assyrië die Hizkia wil onderwerpen.

3. 1 en 2 Kronieken. Abigaïl was de moeder van Amasa, zijn vader was de Ismaëliet Jeter (1 Kronieken 2, vers 17). Abimelech is een priester, zoon van Abjatar. Asaf is het hoofd van de levieten die door David tot de dienst van de ark worden aangesteld. De term 'van eeuwigheid tot eeuwigheid' stamt uit de aan de orde zijnde Bijbelboeken. Een bekend tempelzanger heette Heman (let op: geen he-man). Jeremia is de naam van een van de grote profetenboeken van het O.T. [oo-tee]. Pax vobiscum is Latijn voor 'vrede zij met u'. Uriël is de leviet die de ark van de woning van Obed-Edom naar Jeruzalem helpt brengen. Zerubbabel is de leider van de eerste karavaan van ballingen die terugkeert naar Jeruzalem. Elihu was de oudste broer van David (ook: Eliab).

4. Ezra (15). De kinderen der gevangenis zijn de in ballingschap levende Israëlieten. Ook Ezra behoort tot de hagiografen. Nehemia (16). Sanballat is de stadhouder van Samaria die de teruggekeerde Joden grote moeilijkheden bezorgt bij de herbouw van de verwoeste tempel. Tobia is een van de Ammonieten, die degenen die uit de ballingschap zijn teruggekeerd, hindert bij de herbouw van de tempel. De Vreugde der Wet is de israëlitische feestdag in oktober (Simchat Thora) ter herinnering aan het herstel van de godsdienst na de Babylonische ballingschap. Ester (17). Ester is de Jodin die Ahasveros van Perzië tot vrouw kiest, nadat hij Wasti heeft verstoten. Zij redt haar volk van de ondergang. Haman is de eerste dienaar van koning Ahasveros, bij wie hij gedaan weet te krijgen dat alle Joden zullen worden gedood. Op voorspraak van Ester ontkomen zij hieraan en Haman wordt opgehangen. Mordechai is neef en voogd van Ester. Hij stuurt haar naar koning Ahasveros om het bevel ongedaan te maken dat alle Joden in het rijk zullen worden gedood. Hun wordt toegestaan zich te verdedigen, waarna ze de overhand krijgen. Mordechai neemt vervolgens de plaats in van zijn tegenstander Haman en ontvangt de koninklijke zegelring. Job (18). Elifaz is de oudste van de vrienden van Job (naast Elihu, Bildad en Sofar). Hij was zo arm als Job en had een jobsgeduld (een geduld als Job). Job was geboortig uit Us en had als motto 'tot hiertoe en niet verder'.

5. Psalmen (19). Het grondsoep is voor de goddelozen (het laatste bodempje drank). Zondag jubilate is de naam van de derde zondag na Pasen, zo genoemd naar het eerste woord van de introïtus. Gods uitverkoren volk leeft in het aardse tranendal. Hij is mijn stok en staf. Spreuken (20). Beter een naë buur dan een verre vriend. De vreze de Heren is het beginsel der wijsheid. Verboden vruchten smaken

het lekkerst. Prediker (21). Er is niets nieuws onder de zon. Ijdelheid der ijdelheden, 't is al ijdelheid (vanitas vanitatum et omnia vanitas).

6. Hooglied (22). Het Hooglied van Salomo wordt ook Lied der Liederen (Cantica Canticorum) genoemd. Dat komt uit het Hooglied, niet uit Jeremia: dat is iets vrolijks, geen treurlied. Jesaja (23). Jesaja behoort tot de grote Profeten. Elam is een landschap in Perzië, bewoond door voor-Sumerische stammen van Babylonië. De zeven gaven van de Heilige Geest zijn wijsheid, inzicht, raad, sterkte, kennis, vroomheid en ontzag voor God. Gekrookte rietters (hij zal het geknakte riet niet verbreken) behoren tot de uiterste rechterzijde van de Gereformeerde Bond in de voormalige Nederlandse Hervormde Kerk. Zij die geloven, haasten niet. Wordt de tale Kanaäns nog gesproken? Jesaja is de profeet die optreedt tijdens de koningen Jotham, Achaz en Hizkia. Hij wekt het volk op tot berouw.

7. Zonden kunnen zo rood zijn als karmozijn, maar ook als scharlaken. Wanneer speelt de Lucifer (overste der boze geesten) van Vondel? Christus is de Man van Smarten. Tarsis is een kustplaats in het westen van de Middellandse Zee, waarmee handel wordt gedreven. Hij was een roepende in de woestijn (vox clamantis in deserto). De Vrededorst is de Messias. Jeremia (24). De schrijver van het Bijbelboek Jeremia is Baruch. Ebed-Melech is een Ethiopiër, dienaar van koning Sedekia, die de profeet Jeremia redt uit de put waarin de vorsten hem geworpen hebben. Een jeremiade doet je sterk denken aan de Klaagliederen (van Jeremia, de Lamentatie; lamenteren is klaagliederen aanheffen). 'Sursum corda' betekent 'de harten omhoog'. Klaagliederen (25). Hoe is het zuivere goud in ordinair lood verkeerd?

8. Ezechiël (26). Belomantie is (pijl)wichelarij door het schieten met pijlen of het trekken van gemerkte pijlen uit een koker. De drekgoden van Egypte zijn verachtelijke, valse goden. Daniël (27). Een kuise suzanna ontleent haar naam aan het boek Daniël. Gabriël is de naam van een engel van God die ook tot Daniël komt. Sadrach, Mesach en Abednego werden in de vurige oven geworpen. Hosea (28). Wie wind zaait zal storm oogsten. Jizreël was de zoon van Hosea. Joël is een profeet uit de zevende eeuw voor Christus (v.Chr., v.C.) en de naam van een van de kleinere profetenboeken van het O.T. Amos (30). Op de rotsen ploegen is nutteloos werk doen. In Amos worden de valse profeten genoemd. Tekoa is de plaats ten zuidoosten van Betlehem, waar de profeet Amos vandaan komt. Obadja (31). Obadja is een profeet (zesde eeuw voor Christus) die zich keert tegen Edom. Jona (32). Hij zit te kijken als Jonas in de walvis: hij is angstig en benauwd. Jona [NBG, elders ook Jonas] is een profeet uit de achtste eeuw (BC [bee-see], before Christ). God zendt hem naar Nineve om de stad verwoesting aan te zeggen, maar herziet zijn besluit daartoe, als de stad boete doet. Als de profeet in een schip voor zijn opdracht wil vluchten, wordt hij overboord gezet en door een grote vis ingeslikt.

9. Micha (33). Gij zult zaaien, niet maaien. Nahum (34). Habakuk (35). Een tempelprofeet is een profeet die zich uit in liturgische taal, zoals Habakuk. Sefanja (36). Hij is een van de kleine Profeten. Haggai (37). Haggai is de naam van de profeet die de uit ballingschap teruggekeerde Joden aanzet tot herbouw van de verwoeste tempel. Zacharia (38). Al in Zacharia wordt verwezen naar de profetie van Jezus op de Olijfberg over de ondergang van Jeruzalem. Maleachi (39). Sol justitiae, illustra nos (zon der gerechtigheid, licht ons voor) is de zinspreuk der rijksuniversiteit te Utrecht (RUU, Rijksuniversiteit Utrecht). Het O.T. (Oude Testament) heeft dus negenendertig Bijbelboeken, het N.T. (Nieuwe Testament) heeft er zevenentwintig, tezamen dus zesenzestig stuks.

Rein Leentfaar